

Socialstyrelsens arbete med patientsäkerhet

Axana Haggar
Enheten för patientsäkerhet

2018-10-16

Socialstyrelsen ...

... följer upp, **utvärderar**,
utreder och undersöker

... sammanställer, utvecklar
och förmedlar **kunskap**

... tar fram **normer** baserade
på lagstiftning och kunskap

... utför andra
myndighetsuppgifter.

Socialstyrelsens patientsäkerhetsarbete ska bidra till en god och säker vård

Det yttersta målet är att ingen patient ska drabbas av en vårdskada i sin kontakt med hälso- och sjukvården

Definitionen av vårdskada

”Med vårdskada menas enligt patientsäkerhetslagen lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården.” (PSL 2010:659)

Nytt regeringsuppdrag

Socialstyrelsen i juli 2018 i regeringsuppdrag att samordna och stödja patientsäkerhetsarbetet på nationell nivå

- I arbetet ingår att utveckla en nationell handlingsplan som innehåller
 - övergripande mål och fokusområden
 - åtgärder samt
 - plan för uppföljning

Planen ska kunna användas av landsting, regioner och kommuner för att genom regionala handlingsplaner etablera principer, prioriteringar och målsättningarna för patientsäkerhetsarbetet.

Regeringen ser behov av en nationell kraftsamling för att stärka huvudmännen i det systematiska patientsäkerhetsarbetet med att förebygga vårdskador

- Genomförda journalgranskningar inom somatisk sjukhusvård visar att vårdtillfällena med **vårdskador ökar**. På nationell nivå betyder det att 110 000 patienter per år får vårdskador av varierande grad.
 - För 50 000 patienter innebär det en **förlängd sjukhusvistelse**.
 - 2800 patienter får **bestående men** och
 - vid ungefär **1400 dödsfall** bedöms vårdskadan ha varit en bidragande orsak till att patienten avled.
- Medför ett **stort lidande** för de drabbade och **höga kostnader** som motsvarande 13-14% av den totala kostnaden för somatisk sjukhusvård
- Hittills i stort fokus på den somatiska sjukhusvården
- Behov att **utveckla patientsäkerhetsarbetet** inom primärvård, psykiatri och den kommunala hälso- och sjukvården samt
- Utifrån den strukturomvandling som påbörjats från **sjukhusdriven vård till primärvård** behöver patientsäkerhetsarbetet även inriktas på denna del av vården.

Socialstyrelsens uppdrag inom patientsäkerhetsområdet

”Socialstyrelsens roll att samordna och stödja patientsäkerhetsarbetet på nationell nivå”

- Samordna och stödja arbetet på nationell nivå
- Ge ett samlat stöd inom patientsäkerhet - webbplats
- Följa utvecklingen inom området
- Utarbeta en nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet
- Stödja implementeringen av de nya klagomålsbestämmelserna

Genomförda patientsäkerhetsprojekt 2018

- **Samlat stöd för patientsäkerhet**
 - Löpande förvaltning och planering för utvärdering och utveckling
- **Publicerade rapporter**
 - Kompetensförsörjning och patientsäkerhet – Hur brister i bemanning och kompetens påverkar patientsäkerheten
 - Vad säger vårdgivarnas patientsäkerhetsberättelser om utvecklingen på patientsäkerhetsområdet?
 - Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård – Lägesrapport 2018
- **Regeringsuppdrag ”stödja implementeringen av ett mer ändamålsenligt klagomålssystem inom hälso- och sjukvården”**
 - Förstudie genomförd med rekommendationer (rapport juni 2018)
 - Informationsinsatser under hela 2018
- **Regionala konferenser**
 - För spridning och stöd till implementering
- **Ny föreskrift om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården**
- **Handböcker som stöd till implementering under arbete**
 - Föreskrift om vårdgivarnas systematiska patientsäkerhetsarbete samt läkemedelshantering
- **Vårdhygien**
 - Kunskapsstöd, vårdhygienenkät, joint action
 - Terminologi

Projektorganisation och samverkan med externa parter

Andra projekt!

Nationella källa för ordinationsorsak

- **Patienten och ordinatören behöver veta**
 - Varför tidigare ordinatörer har valt att påbörja, ändra, fortsätta eller avsluta en läkemedelsbehandling
 - Patienten får tydligt information om sina läkemedel
- **SoS nya föreskrifter om läkemedelshantering är det krav på att dokumentera ordinationsorsak**

Digitala Vårdtjänster

- **Delrapport I – Kartläggning**

- Antal digitala läkarbesök har ökat kraftigt- 13 000 besök (2017) till 35 000 besök (2018)
- De mest frekventa användarna är patienter i storstäderna
- 90 procent av användarna är under 50 år (60 procent kvinnor och 40 procent män)
- Vanligaste sökorsakerna: hudsjukdomar och infektioner
- **SoS**- det finns skäl för uppföljning av kvalitet på nationell nivå

Digitala Vårdtjänster

- **Delrapport II – Oktober 2018**
 - Vård och behandling lämpar sig för digitala vårdtjänster
 - ”Rekommendationer” - övergripande principer

Informationsspecifikation för Uppmärksamhetsinformation

- Publiceras sedan 2015
- SoS är inte normerande
- I uppdatering 2017 utgick information om blodsmitta
- RU att se över **uppmärksamhetsinformation**
 - Uppmärksamhetsinformation- strukturera information som kan användas i verksamheten

Kontakt

Frågor kring Socialstyrelsens arbete med patientsäkerhet
patientsakerhet@socialstyrelsen.se

